



EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

14.6.2010

B7-0354/2010

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

EL 2020 – uus Euroopa tööhõive ja majanduskasvu strateegia

**Lothar Bisky, Nikolaos Chountis, Ilda Figueiredo, Patrick Le Hyaric,
Kartika Tamara Liotard, Marisa Matias, Willy Meyer, Miguel Portas,
Alfreds Rubiks, Eva-Britt Svensson, Kyriacos Triantaphyllides, Sabine
Wils**

fraktsiooni GUE/NGL nimel

RE\820491ET.doc

PE441.936v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon EL 2020 kohta – uus Euroopa tööhõive ja majanduskasvu strateegia

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 24. novembri 2009. aasta töödokumenti „Konsulteerimine tulevase ELi 2020. aasta strateegia üle” (KOM(2009)0647);
 - võttes arvesse komisjoni talituste 2. veebruari 2010. aasta töödokumenti „Lissaboni strateegia hindamine” (SEK(2010)0114);
 - võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (KOM(2010)2020);
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 26. märtsi 2010. aasta kevadise tippkohtumise järeldusi ELi 2020. aasta strateegia ja majanduse juhtimise kohta;
 - võttes arvesse euroala riigipeade ja valitsusjuhtide 7. mai 2010. aasta avaldust;
 - võttes arvesse majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 9.–10. mai 2010. aasta erakorralise kohtumise järeldusi;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et sissetuleku ja jõukuse järjest ebavõrdsem jaotumine (kasvavad kasumid ja jõukus, tööjõu osakaalu järsk langus rahvamajanduse kogutulus) viimastel aastakümnetel aastateni 2007/2008 oli finantsturgudele tehtud investeringute hiigelkasvu ja spekulatiivsete mullide (nn uus võrgumajandus, kinnisvara jne) tekkimise peamine tõukejõud;
- B. arvestades, et ELi poliitika üldiselt ja eriti Lissaboni strateegia süvendasid neid arengusuundi, keskendudes „konkurentsivõimele”, kulude vähendamisele, heaoluühiskonna lõhkumisele, järjest paindlikumate tööjõuturgude loomisele, turgude liberaliseerimisele üldiselt ja finantsturgude dereguleerimisele konkreetsemalt;
- C. arvestades, et ELi üldine poliitika ja Lissaboni strateegia soodustasid seetõttu naabri arvelt kasusaamise poliitikat, milles liikmesriigid püüdsid üksteist konkurentsile üle trumbata ning sillutasid teed ühelt poolt jätkusuutmatule „mullinoomikale” – võlapõhisele buumile paljudes ELi riikides, mis põhjustas jooksevkonto puudujäägi suurenemist, ja teiselt poolt sama jätkusuutmatule konkurentsipõhisele majanduskasvule paaris teises ELi riigis, mis palkade deflatsiooni poliitika tõttu tekitas tohutu jooksevkonto ülejäägi, kuid surus alla sisenõudluse;
- D. arvestades, et ELi institutsioonid ja liikmesriikide valitsused jätsid euroalal ja EU-27s valitsenud konkurentsist põhjustatud kasvava majandusliku ebavõrdsuse tähelepanuta oma kindlas, kuid ekslikus usus, et majanduslik ebastabiilsus saab tekkida vaid inflatsioonist

või fiskaalsest vastutustundetusest;

- E. arvestades, et seetõttu lasub suur osa vastutusest finants- ja majanduskriisi tekkimise ja Lissaboni eesmärkide saavutamata jätmise eest just Lissaboni strateegial ja ELi projekti monetaristlikul struktuuril, sest nemad valmistasid finantsturgude dereguleerimise kaudu ette pinnase „mürgise kapitaliga nakatumisele” ning soodustasid spekulatiivsete mullide teket ka reaalmajanduses; arvestades, et ei ole usutav, et Lissaboni strateegia ebaõnnestumises on süüdi vaid selle ebapiisav rakendamine liikmesriikides, kontrolli puudumine ning muud taolised põhjused;
- F. arvestades, et Euroopa Liidu liidrid, hoolimata oma tavalisest jutust Euroopa ühistest meetmetest ja solidaarsusest, alustasid naabri arvelt kasusaamise poliitikat, milles liikmesriigid konkureerisid omavahel kavadega finantssektori päästmiseks ja taastumiseks vajalike fiskaalstiimulite andmiseks; arvestades, et 2008. aasta detsembris nõukogu poolt vastu võetud Euroopa majanduse elavdamise kava ei ole muutnud ELi reageerimist kriisile kooskõlastatumaks; arvestades, et pankade päästmine ja seni rakendatud stiimulid on finantssektori ja tööstuse kahjud kandnud üle ühiskonnale ja majanduslangust aeglustanud, kuid ei ole tekitanud elavnemist;
- G. arvestades, et elavdamiskavad on koostatud soolist aspekti arvesse võtmata, ning arvestades, et naised on nii praegu kui ka varem majanduse ja finantsturu elavdamise meetmete suhtes otsuste tegemisest suures osas kõrvale jäetud; arvestades, et eri stiimulid annavad naiste ja meeste puhul eri tulemusi; ning arvestades, et kuigi kriisi esimeses faasis kannatasid kõige rängemalt just need majandussektorid, kus domineerivad mehed (autotööstus, ehitustööstus jne), siis on selge, et riigi suurenenud võlakoorma keskmise pikkusega ja pikaaegne mõju tabab väga rängalt just neid sektoreid, kus töötavad peamiselt naised, eelkõige avaliku sektori töökohti ja riigi korraldatud ja/või riigi poolt toetatavaid sotsiaal-, tervishoiu- ja hoolekandeteenuseid;
- H. arvestades, et ELi SKP langes 2009. aastal 4,1%; arvestades, et mõnes liikmesriigis on majanduskasv ka sel aastal veel negatiivne ning et väljavaated 2010. aastaks lubavad ELile EU-27s parimal juhul habrast ja loidu 0,7%list majanduskasvu, millega kaasnevad kahekohalise numbriga keskmine tööpuudus, palkade seisak ja erasektori suure võlakoormuse jätkuv vähendamine; arvestades, et erasektor ei suuda kapitali madala kasutusmäära, nõrkade majanduslike väljavaadete ja laenude kättesaadavuse pideva probleemi tõttu ikka veel teha uusi investeeringuid;
- I. arvestades, et Euroopa Ülemkogu leppis 2009. aasta lõpul kokku nn väljumisstrateegias ja algatas eelarve puudujäägi menetluse 20 liikmesriigi vastu, nõudes neilt eelarve puudujäägi vähendamist hiljemalt 2013/2014. aastaks tasemele, mis jääb alla 3% SKPst; arvestades, et paljud liikmesriigid on juba vähendanud palkasid ja teinud suuri kärpeid avalikes kulutustes, surudes alla avaliku sektori palgad ja pensionid, vähendades ja erastades avalikke teenuseid, ning võtnud meetmeid käibemaksu, sotsiaalkindlustusmaksete ja ametliku pensioniea tõstmiseks;
- J. arvestades, et ELi väljumisstrateegia ja finantssektori käitumine näitavad sügavat küünilisust: eelarve puudujääk on suur ja avaliku sektori võlad suurenevad tohutult

peamiselt seetõttu, et valitsused päätsid finantssektori tema oma spekulatsioonide tagajärgede ja kahju käest, mida sektor majandusele tekitas; arvestades, et finantsturud pöörduvad nüüd esmajoones nendesamade valitsuste vastu, kes nad päätsid, ning valitsused asetavad avaliku sektori võla samadele finantssektori laenuandjatele tagasimaksmise koorma tavatöötajate, pensionäride jt õlgadele, kelle töökohad, palgad, sotsiaaltoetused ja õigused on ohus;

- K. arvestades, et komisjon nõudis oma 17. ja 24. märtsi ning 14. aprilli 2010. aasta hinnangutes 24 liikmesriigi stabiilsus- ja lähenemisprogrammide kohta, et enamik neist riikidest teeks veelgi suuremaid avalike kulutuste kärpeid ja viiks ellu rohkem nn struktuurireforme; arvestades, et komisjon teeb ettepaneku luua mehhanismid, mis tagaksid veelgi tugevama defitsiidialase järelevalve liikmesriikide keskmise pikkusega eelarveplaneerimises; arvestades, et Euroopa Ülemkogu kevadise tippkohtumise järeldustes majanduse juhtimise kohta soovitatakse ka kasutada ELi toimimise lepingu artiklit 136 kui vahendit, millega saavutada rangem järelevalve eelarve üle ja keskenduda „pakilistele probleemidele, milleks on konkurentsivõime ning maksebilansi areng”;
- L. arvestades, et sellised eelarvekärped, nagu soovivad komisjon ja nõukogu ning järgib enamik liikmesriike, suurendavad deflatsioonisurvet ikka veel nõrgale ja paigalseisvale majandusele, lõhuvad sellised automaatsed stabilisaatorid nagu sotsiaalkaitseüsteemid ja avaliku sektori investeeringud, mis osutusid tõhusaks langusele vastuseismisel, ning tekitavad ohu, et majandus läheb uuesti langusse, mis siis hävitab igasuguse lootuse, et avaliku sektori võlga suudetakse vähendada ja saavutatakse eelarve konsolideerimine;
- M. arvestades, et Euroopa Komisjon pakkus sellel taustal välja viis ELi 2020. aasta uue strateegia eesmärgi, demonstreerides nii oma väidetavat „reaalsustaju”; arvestades, et need eesmärgid põhinevad suures osas endise Lissaboni strateegia eesmärkidel; arvestades, et Euroopa Ülemkogu kevadisel tippkohtumisel ei suudetud kokku leppida eesmärkides, mis puudutasid koolist väljalangejaid ja kõrgharidust ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamist; arvestades, et viimati nimetatu on märkimisväärne, arvestades liikmesriikide valitsuste ja nõukogu tulist retoorikat vajaduse kohta investeerida inimestesse ja oskustesse ning tegelda vaesuse vastu võitlemise Euroopa aastal 2010 tõsiselt vaesusega;
- N. arvestades, et ELi poliitikas, Lissaboni strateegias ja eelkõige ELi 2020. aasta strateegias ei ole üldiselt tegeldud demograafilise muutuse probleemi ning sellega seotud ja samal ajal toimuva ruumilise muutuse küsimustega (mida iseloomustavad kiire linnastumine ja linna tasandil joonistuvad riigi demograafilised suundumused),

Üldised märkused ELi 2020. aasta strateegia ja ELi majandusliku juhtimise kohta

1. rõhutab, et ELi sadomonetaristlik väljumisstrateegia ei võimalda liikmesriikidel eelarvet konsolideerida, sest see nõrgestab automaatseid stabilisaatoreid, nagu sotsiaalkaitse ja avaliku sektori investeeringud, ning surub alla palgad, mille tagajärjel vähenevad sisenõudlus ja maksutulud; märgib, et nõukogu poolt pakutud selline ELi majanduslik juhtimine viib sotsiaalse tagasikäiguni, majanduse veelgi suurema nõrgenemiseni ning Euroopa integratsiooni ja demokraatia destabiliseerimiseni;
2. märgib, et nii suurte eelarvekärbete puhul ei ole võimalik saavutada piisavalt investeeringuid, et muuta majandus keskkonnasõbralikumaks, luua uusi töökohti,

parandada haridustaset, oskusi ja pädevust ning võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega, et saavutada ELi 2020. aasta strateegia eesmärgid, ükskõik kui edasipüüdlikuks või tagasihoidlikuks need eesmärgid nõukogu poolt 2010. aasta juuniks ka poleks muudetud; on seetõttu seisukohal, et ELi 2020. aasta strateegia on algusest saadik rajatud tühjadele lubadustele ning et riiklike reformikavade iga-aastane läbivaatamine ei ole võib-olla vaeva väärt;

3. on seisukohal, et ELi 2020. aasta strateegias puudub ambitsioonikus isegi võrreldes läbikukkunud Lissaboni strateegiaga; kritiseerib teravalt asjaolu, et ELi 2020. aasta strateegias ei ole üldse käsitletud naiste võrdõigluslikkust; märgib, et suurenenud tööpuuduse taustal ei anna strateegia täpset suunda, kuidas tööpuudust majandus- ja tööhõivepoliitika meetmetega tõhusalt vähendada, et saavutada jätkusuutlik areng ja täielik tööhõive;
4. rõhutab, et Lissaboni strateegia puhul ei olnud kõige tähtsam mitte tulemuste saavutamine eesmärkide täitmiseks, vaid kuulekus selle uusliberaalsele dogmale: Põhjamaad ja Holland olid töökohtade loomises Ameerika Ühendriikidest ees ning tööhõive määra (üldine määr, naiste tööhõive, eakate tööhõive jne) osas ELis esirinnas, olles samal ajal ka ülemaailmselt esirinnas „konkurentsivõime”, keskkonnaalase säästvuse ja vaesuse madala määra poolest; on seisukohal, et Euroopa Liidu jaoks oleks olnud loogiline edendada etalonina seda võrdõiguslikumat, sotsiaalsetel ja ökoloogilistel väärtustel, poliitikal ja meetmetel põhinevat Põhjamaade mudelit, kuid komisjon ja nõukogu nõudsid selle asemel tungival, et need riigid peavad parimate tulemuste saavutamiseks hoolimata suurendama oma tööturu paindlikkust ja edendama uusliberaalseid „struktuurireforme”;
5. märgib, et hoolimata teatavast pinnapealsest retoorikast majanduse rohelisemaks muutmise ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kohta jääb ELi 2020. aasta strateegia uusliberalistlik vaim ja poliitiline suund võrreldes Lissaboni strateegiaga suures osas samaks: keskendumine „konkurentsivõimele”, suurem liberaliseerimine ühtsel turul, täiendava erastamise soodustamine avaliku ja erasektori partnerluste kaudu, ettevõtlusvaimu elustamine – just nagu ei oleks kõik need poliitikasuunad kaasa aidanud majanduskriisi vallandumisele (näiteks halvasti juhitud ettevõtluse roll uue majanduse arendamisel ning finantsuenduse mullid ja nende lõhkemine);

Tõhusad kooskõlastatud meetmed järgmise 3–5 aasta jooksul on paigalseisust ülesaamisel, säästva arengu edendamisel ja tööpuudusega võitlemisel otsustava tähtsusega

6. toonitab, et järgmiseks kolmeks kuni viieks aastaks on vaja rohkem fiskaalstiimuleid, et võidelda majandusliku paigalseisu vastu ja töötada välja uusi töökohti loov strateegia: uus, tugevam ja täpsemate eesmärkidega ELi elavdamiskava, mis arvestab soolist võrdõigluslikkust kõigis komponentides, mille järgi eraldatakse igal aastal üks protsent ELi SKPst keskkonnaalasel, sotsiaalsel ja majanduslikult jätkusuutlikkuse arengusse, et edendada võrdõigluslikkust, täielikku tööhõivet ja nn head tööd, majanduse keskkonnasõbralikumaks muutmist, sotsiaalhoolekannet, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse kaotamist ning parema sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse loomist kogu ELis; rõhutab, et liikmesriikide tasandil peavad sellega kaasnema sarnased meetmed, mida kooskõlastatakse sidusalt ELi tasandi meetmetega;

7. märgib, et ainult majanduse sunniviisiline elavdamine ning inimväärse töö ja kõrgel tasemel tööhõive kvalitatiivne tõus saavad tagada, et avaliku sektori eelarvepuudujääki ja võlga suudetakse keskmises perspektiivis vähendada; rõhutab, et stabiilsuse ja kasvu pakti 2008. ja 2009. aastal tegelikkuses ei rakendatud, et võimaldada liikmesriikidel oma elavdamiskavad ellu viia; nõuab kindlalt, et stabiilsuse ja kasvu pakti ei rakendataks;
8. teeb ettepaneku suunata ELi uue elavdamiskava ja liikmesriikide elavdamisalgatuste investeeringud säästvasse arengusse, nagu energiasääst ja taastuvenergia, puhas tootmine ja jäätmete vältimine, säästev linnaareng ja elamumajandus, mahepõllumajandus, säästev kalandus ja ökosüsteemide säilitamine, vee- ja ressursikasutuse tõhususe parandamine, relvatööstuse ümbersuunitlus, avalike teenuste, hariduse, tervishoiu, pikaajalise hoolekande, sotsiaalteenuste ja sotsiaalrajatuste laiendamine ja parandamine, avaliku elamuehituse, hooldus- ja haridussektori toetamine, võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega, et edendada säästvate „roheliste” ja „valgete” ametlike töökohtade loomist;
9. rõhutab, et võrdne juurdepääs hoolekandele on solidaarsusel ja võrdsusel põhineva heaoluriigi mudeli alustala ning et ELi majanduse ja meie heaoluriikide tulevik sõltub suurel määral sellest, kuidas korraldatakse hoolekanne vastavalt järjest suurenevale nõudlusele; rõhutab, et tänapäeval moodustab hoolekandetöö meie ühiskonnas nii formaalsest kui ka mitteformaalsest majandusest tähtsa osa; kus suurem osa töötajatest on naised, kellel paljudel juhtudel ei ole nõuetekohaseid tööttingimusi ja/või -ohutust; nõuab, et 2020. aasta strateegias käsitletakse hoolekandesektorit eesmärgiga parandada tööttingimusi ja tugevdada avaliku sektori hoolekandeteenuseid ning hoolekande võrdset kättesaadavust kõigile;
10. on arvamisel, et üks osa elavdamiskava investeerimiskavadest peaks olema suunatud konkreetsetele nendele tööstusharudele, mida kriis tabas kõige rängemalt, et täita eesmärk saavutada täielik tööhõive inimväärse tööga: autotööstuse ümbersuunitlus säästvate transporditeenuste suunas, raudteevõrgu laiendamine ning territoriaalse katvusega ulatuslike piirkondlike rongiteenuste pakkumine (programm Rail Europe 2025), „roheline” laevaehituse edendamine ja sellega seotud terasetööstuse stabiliseerimine; toonitab, et EL ja liikmesriigid peaksid täiendama sellist ümbersuunitlust meetmetega töökohtade säilitamiseks, koolituseks, ümberõppeks ja oskuste arendamiseks, ning tagama asjaomaste tööstusharude töötajate töökohavahetuse;
11. märgib, et EL ja liikmesriigid peaksid rakendama mehhanisme, mis tagavad uue elavdamiskava avaliku sektori investeeringute suunamise sihtotstarbeliselt ja demokraatliku järelevalve all kriisist kõige enam mõjutatud majandussektoritesse, alles tärkavatesse uutesse säästvatesse tööstusharudesse ja teenustesse ning ebasoodsamas olukorras olevatesse piirkondadesse; nõuab investeeringute saajate aktiivset kaasamist ja osalemist; rõhutab, et kui liikmesriigid annavad raskustes olevatele ettevõtetele abi, kapitali või finantstagatise, tuleks nendes ettevõtetes vastavalt suurendada ka riigi hääleõigust ja osalemist nende tulevases kasumis ning riigi sõnaõigust nende ettevõtete investimisstrateegiatega mõjutamisel; märgib, et liikmesriigid peaksid rakendama meetmeid majandusliku demokraatia edendamiseks, ettevõtete juhtimise muutmiseks, et tugevdada töötajate, ametühingute ja tarbijate positsiooni, ning ettevõtete ja avalike teenuste strateegiliste valikute sotsiaalset ja keskkonnamõõdet;

12. on arvamisel, et komisjoni pakutud ELi 2020. aasta strateegia suurprojektid uute oskuste ja töökohtade, ressursitõhusa Euroopa, nn innovatsiooni liidu ja tööstuspoliitika kohta tuleks tihedalt siduda ELi uue elavdamiskavaga ning ümber kohandada nii, et nendega saaks toetada säästvat arengut;
13. rõhutab, et mõnedes liikmesriikides 2009. ja 2010. aastal sotsiaalkaitse süsteemide toetusel võetud meetmed lühema töötaja saavutamiseks aitasid tulemuslikult ohjeldada tööpuudust ning hoida töötajaid tasustatud tööl; kutsub ELi ja liikmesriike üles propageerima kõigis valdkondades töötaja lühendamist ilma töötajate palku vähendamata ning lisatöökohtade loomist, et vältida töökoormuse suurenemist; seda protsessi saaks vajaduse korral toetada majandusseisaku ajal ettevõtetele üleminekuperioodi jooksul antava abi vähendamisega;
14. kutsub ELi ja liikmesriike üles edendama töö- ja töövälise elu ühitamist, mida saab kõige paremini saavutada standardse tööhõive mudeli uuendamisega järgmisel viisil: lühema täistööajaga tööhõivega alalised lepingud kui üldnorm ja ka normide kehtestamine osalise tööajaga tööhõive jaoks nii, et neile, kes soovivad töötada osalise tööajaga, pakutakse üksnes põhjendatud ja sotsiaalselt kaitstud osalise tööajaga tööd (15–25 tundi nädalas); rõhutab vajadust asetada täistööajaga ja osalise tööajaga tööhõive võrdsele alusele, kui tegemist on tunnipalkadega ning õigusega haridusele ja elukestvale õppele, karjäärivõimalustele ja sotsiaalsele kaitsele;
15. rõhutab, et Euroopa tööhõivestrategie ja tööhõivesuunised aastateks 2010–2013 ei tohi põhineda turvalise paindlikkuse kontseptsioonil, vaid peaksid alguses võtma oma keskseks toetuspunktiks nn hea töö kontseptsiooni, keskendudes tugevalt töökvaliteedi edendamisele, täiustatud sotsiaalsele turvalisusele ja sotsiaalsele kaasatusele, töötajate kehtivate õiguste täiendamisele ja uute sisseviimisele, tervishoiu ja tööohutuse edendamisele, sotsiaalsete riskide paremale juhtimisele ning töö- ja töövälise elu ühitamisele; toonitab, et liikmesriigid peaksid võtma tulemuslikke meetmeid ebakindla ja -tüüpilise tööhõive järkjärguliseks lõpetamiseks;
16. toonitab, et nõukogu ja komisjon peavad pakkuma välja Euroopa noortegarantii, mis kindlustab iga ELi noorele õiguse, et talle pakutakse sobivat hästtasustatud tööd, mis on vastavuses tema kvalifikatsiooni ja oskustega, praktikakohta, lisakoolitust või kombineeritud töö- ja koolitusprogrammi kohe pärast töötuks jäämist;
17. on arvamisel, et palkadele surve avaldamine ning Euroopa töötajaskonna sundimine üksteise palkade vähendamisele aitab kaasa deflatsiooni tekkele, vähendab ostujõudu ja sisenõudlust ning suurendab majanduse langusesse minemise ohtu; rõhutab vajadust kehtestada tulemuslikud palga piirmäärad nii tööturu alumises osas (miinimumpalgad ja lisaks äraelamist võimaldava palga kontseptsioon) kui ka ülemises osas (suurima palga ülempiir, mis võiks olla näiteks kahekümnekordne keskmine palk), rakendada võrdse kohtlemise põhimõtet ja võrdväärse töö või samal töökohal tehtava võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtet ning võimaldada inflatsiooni kompenseerivat palkade tõstmist, suuremat tootlikkust ning tugevat ümberjaotamise komponenti;
18. on seisukohal, et EU-27 jooksevkontode praegune tasakaalustamatusega – Lõuna- ja Ida-Euroopas asuvad riigid, kellel on praegu suur jooksevkonto puudujääk, ning riigid, kellel on praegu suur jooksevkonto ülejääk, nagu Saksamaa, Austria ja Holland – tuleb ELi

majanduse juhtimise raames põhjalikult tegeleda; rõhutab, et jooksevkonto ülejäägiga riigid peavad oma majanduslikku arengut suunama sisenõudluse ja -majanduse tugevdamisele; teeb ettepaneku luua nn liidu tasaarvestussüsteem, millega EU-27s kohustatakse jooksevkonto ülejäägiga liikmesriike maksma jooksevkonto puudujäägiga riikidele positiivset intressimäära, võimaldades viimasel niimoodi investeerida tootmise, teenuste ja infrastruktuuri ajakohastamisse, suurendada tootlikkust ning vähendada praegust jooksevkonto puudujääki;

19. rõhutab komisjoni hinnangut, mille kohaselt suureneb EU-27 valitsemissektori võlg 2011. aastal keskmiselt 84% või rohkem, vaatamata liikmesriikide püüetele eelarvet konsolideerida; juhib tähelepanu, et viimased arengud seoses Kreeka tõenäolise suutmatusega vältida riiklikku maksejõuetust võivad käivitada kõige halvema stsenaariumi, mille kohaselt ei suuda ka teised liikmesriigid oma võlga tasuda, lõhkudes sellega eurotsoon; on seisukohal, et eespool kirjeldatud stsenaariumiga toimetulekuks on tungivalt vaja välja töötada varuplaan, mis põhineks pankadega ja finantsasutustega toimuvatel läbirääkimistel valitsemissektori võla tühistamise ning ümberjaotamise teemal ning samuti Euroopa Keskpanga julgetel sammudel ebatavaliste meetmete võtmiseks, et suurendada oma bilansimahtu ning väljendada võlga rahalises väärtuses, ostes oma struktuurimeetmete töövahendi abil riigi võlakirju, et vältida majanduse kokkuvarisemist;

Majanduse jätkusuutliku taastumise uued rahastamisallikad ja uus korraldus

20. kutsub nõukogu üles laiendama Euroopa Investeerimispanka (EIP) ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) volitusi, et nende laenupoliitika hõlmaks uue Euroopa majanduse elavdamise kava kõiki vahendeid (sealhulgas nt säästvat tööstuspoliitikat jne);
21. kutsub nõukogu üles looma Euroopa Investeerimispanka emiteeritavat ELi ühist võlakirja, mida käendaksid ühiselt kõik ELi 27 liikmesriigi valitsused ning mida toetatakse siseriiklike maksude laekumistest ning Euroopa Keskpanga likviidsustoetusest 1 protsendilise intressimäära ulatuses; juhib tähelepanu sellele, et sellist ELi võlakirja tuleks lisaks võitlemisele finantsspekulatsioonidega ning praegu levinud riigivõlgade likvideerimisega kasutada eelkõige uue ELi majanduse elavdamise kava rahastamiseks; rõhutab, et ELi ühise võlakirja kaudu krediidi andmine oleks kasulik mitte üksnes euroala liikmetele, vaid kõikidele ELi liikmesriikidele; on arvamusel, et kui EL ja selle liikmesriigid rahastaksid erakapitaliturgudel laenamise asemel Euroopa Investeerimispanka kaudu tehtavad investeeringuid, säästaksid nad raha, mida saab kasutada edasise investeerimise soodustamiseks;
22. rõhutab, et EIP tehtava avaliku investeeringu abil on võimalik luua 1,5 ja 2 vahele jääv tööhõive ja sissetuleku korrutaja, pakkudes seega perspektiivi, et ELi majanduse elavdamise kava alusel võetavad meetmed võivad end suures ulatuses ise finantseerida;
23. rõhutab, et liikmesriikidele ELi võlakirjade kaudu antav igasugune abi peab olema seotud Euroopa sotsiaalse mudeli põhimõtetega, selgelt hoiduma kärbetest avalikus sektoris, deflatsiooni põhjustavast palkade külmutamisest jne, ning seda tuleb anda järk-järgult, et vältida protsüklilist riiklike kulude vähendamist; kutsub nõukogu üles tühistama nõudeid, mis on Kreekale ja ka Lätile, Rumeeniale ja Ungarile ELi ja Rahvusvahelise Valuutafondi

antava hädaabi saamise eeltingimuseks;

24. kutsub nõukogu üles kehtestama ELi tasandil üldist finantstehingute maksu, et piirata spekulatsioonide ning tagada finantssektori õiglane panus majanduse elavdamisse ning riikide abiga toimuvate päästeoperatsioonide finantskoormuse refinantseerimisse; juhib tähelepanu, et viimaste uuringute kohaselt suurendaks 0,1 protsendiline finantstehingute maks Euroopas aastatulusid 2,1% SKTst (u 262 miljardit eurot); teeb ettepaneku kulutada üldisest finantstehingute maksust saadavaid tulusid arenguabile, kriisivastastele meetmetele ning säästva arengu edendamisele;
25. rõhutab, et ka pärast päästeoperatsioone ning riikide valitsuste antud käendusi (mis ulatuvad Euroopas kolme miljardi euronit) on pankadel jätkuvalt kaudne, kuid tugev avaliku sektori käendus, kuid nad ei pea selle eest samal ajal maksu maksma; kutsub nõukogu üles leppima kokku pankade kohustustele (välja arvatud hoiused) nn bilansimaksu kehtestamise kavas; juhib tähelepanu, et valitsused saavad maksumäära kohandamisega vastavalt bilansimahule suurendada suurtele pankadele kehtestatud maksu, lahendades seeläbi pankade „pankrotti minemiseks liiga suureks” muutumise probleemi;
26. kutsub liikmesriike üles suurendama pankade ja nende juhtide lisatasudele, kapitalitulule (dividendid, intressimäärad), kapitali kasutulule ning suurtele varandustele ja pärandustele kehtivaid makse, kasutades nendest saadavaid tulusid avaliku sektori tehtavate investeeringute suurendamiseks; juhib tähelepanu, et sel viisil on võimalik tugevdada nõudluse dünaamikat ning integreerida see keskkonna ja ühiskonna suhtes säästva arengu strateegiaga, et vähendada puudujääke keskmise ajavahemiku jooksul; rõhutab, et liikmesriigid peaksid eelarve konsolideerimise toetamise eesmärgil vähendama sõjalisi kulutusi ning keskkonnale kahjulikke toetusi;
27. juhib tähelepanu, et uuele Euroopa majanduse elavdamise kavale tuleks eraldada lisavahendeid, kärpides selleks ELi eelarves nt sõjalisele tegevusele ja kaitsele, tuumaenergiale ja termotuumasünteesile, struktuurifondi projektidele ning keskkonnale kahjulike üleeuroopaliste võrkude (TEN) projektidele tehtavaid kulutusi; peab samuti vajalikuks kehtestada tõsisemas kriisis olevate riikide jaoks eelarvetoetusmeetmed, mille kohaselt tehtaks ühenduse vahenditest ettemakseid, nõudmata vastavat riigi toetust; kutsub komisjoni ja nõukogu üles pikendama hiljuti algatatud riigiabi eeskirjade lõdvendamist vähemalt niikaua, kui majandusseisak ja suur tööpuudus kaovad;
28. on seisukohal, et finantssektor peab tegutsema eelkõige avalikes huvides ning leppima väiksema kasumiga, mis ei oleks seotud lühiajalise kasumi, vaid riskide vältimise ja pikaajaliste eesmärkidega; on seisukohal, et pangandussektori sotsialiseerimine ning riiklikus omandis oleva finantssamba (riigistatud pangad, kohalikud ja piirkondlikud hoiupangad, pangakooperatiivid) loomine on hädavajalik, et suunata krediiti sotsiaalselt ja keskkonna suhtes kasulikesse investeeringutesse, millega luuakse hea kvaliteediga ja töötajate õigustega arvestavaid töökohti; on seisukohal, et otsuste tegemine finantssektori krediitipoliitika küsimuses peab toimuma avalikkuse demokraatliku järelevalve all ning töövõtjate ja tarbijate demokraatlikul osalusel;
29. nõuab tugevate meetmete võtmist finantsturul toimuvate spekulatsioonide piiramiseks;

rõhutab, et on vaja võtta otseseid kiireloomulisi meetmeid, et keelustada katteta lühikeseks müük ja krediidiriski vahetustehingud ning luua avalik Euroopa reitinguagentuur; juhib tähelepanu sellele, et riskihajutamistfondidel ja erakapitali investeerimisfondidel tuleks keelata ELis tegutsemine või neil tuleks lubada tegutseda üksnes rangelt piiratud ja suletud offshore-keskustes, ning investeerimine pensionifondidesse peaks piirduma rangelt üksnes Euroopa valitsuste võlakirjadega, keelustades investeerimise riskihajutamistfondidesse või erakapitali investeerimisfondidesse, välisvaluutasse, tuletisinstrumentidesse ja lihtaktsiatesse; kutsub komisjoni ja nõukogu üles kiirendama finantssektori järelevalve rangemat reguleerimist;

Lisamärkused Euroopa 2020. aasta strateegia ja poliitikavaldkondade kohta

30. toetab eesistujariigi Hispaania ettepanekut seada ELi 2020. aasta strateegia peamiseks eesmärgiks soolise võrdõiguslikkuse; nõuab, et strateegiasse lisataks eraldi peatükk soolise võrdõiguslikkuse kohta, mis täiendaks soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise põhimõtet; juhib tähelepanu, et sellises konkreetse peatükis tuleks käsitleda kõiki 2020. aasta strateegia teemasid, mille eesmärk on saavutada suurem võrdsus naiste ja meeste vahel, nagu sotsiaalkaitse süsteemide läbivaatamine, et kaotada soolise ebavõrdsuse elemendid, paremate töötingimuste loomine sektorites, kus naised töötavad, sunniviisilise osalise töötuse kaotamine, soolise võrdõiguslikkuse põhimõtte järgimine koolituses ja hariduses jne;
31. nõuab eesmärki vähendada meeste ja naiste palgaerinevust 2020. aastaks 0,5%-ni ja samuti eesmärki pakkuda rohkem kättesaadavaid, taskukohase hinnaga, paindlikke ja kvaliteetseid teenuseid, eriti juurdepääsu lastehoiuvõimalustele, et tagada kuni 3-aastaste laste hoiuvajadus 70% ulatuses ja 3–6-aastaste laste hoiuvajadus 100% ulatuses; soovib, et ELi 2020. aasta strateegia jaoks ette nähtud ajavahemiku jooksul kehtestataks tegelike ja võimalike hooldusvajaduste pideva hindamise alusel konkreetseid eesmärgid teiste ülalpeetavate, sealhulgas vanurite hoolduseks;
32. on seisukohal, et ELi 2020. aasta strateegia peamine eesmärk saavutada üldine tööhõive määr 75% peaks kehtima ka naiste tööhõive määra puhul ning need tuleks välja arvutada täistööajaga tehtava töö alusel; teeb ettepaneku kehtestada täiendav eesmärk vähendada tööpuudust 2015. aastaks poole võrra;
33. nõuab, et kliima ja energia valdkonnas seataks ambitsioonikamaid peamisi eesmärgi: vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid 2020. aastaks 40% ning 2050. aastaks 80% võrreldes 1990. aastaga ning suurendada taastuvate energiaallikate osakaalu elektriga varustamises 2020. aastaks 35%; teeb ettepaneku kehtestada transpordisektoris, sealhulgas lennunduses ja laevanduses konkreetseid heitkoguste vähendamise eesmärgid; nõuab täiendavate eesmärkide kehtestamist ressursside kasutamise vähendamiseks ning jäätmete vältimiseks; rõhutab sellega seoses vajadust algetada bioloogilise mitmekesisuse päästestrategia, et taastada ökosüsteemid ning valdkondlike poliitikate, näiteks põllumajanduse, transpordi, energia ja ruumilise planeerimise läbivaatamine ökosüsteemide kaitsmise seisukohast; nõuab ühise põllumajanduspoliitika põhjalikku läbivaatamist, et edendada kõikide riikide sõltumatust toiduainetega varustamisel, vähendades selleks toiduainete importi ning seades esikohale kohaliku tootmise ja tarbimise kui vahendid kliimamuutusega võitlemiseks;

34. peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjon on sidunud energia, loodusressursside ja toorainete säästmise „meie tööstuse ja majanduse tulevase konkurentsivõime” valdkonnaga, muutes selle niimoodi sõltuvaks ärihuvidest, mis nõustuvad ainult kohest kasumit toovate meetmete võtmisega; nõuab, et läbi vaadataks puhta arengu mehhanism ja heitkogustega kauplemise süsteem, mis õnnestavad praegu tõsiselt eesmärgi vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid ELis ja mujal maailmas;
35. nõuab tungivalt, et nõukogu nõustuks peamise eesmärgiga vähendada vaesust 2015. aastaks poole võrra; peab väga kahetsusväärseks, et komisjon on hakanud taganema oma varasemast ettepanekust Euroopa vaesusvastase võitluse platvormi loomise algatuse kohta, mis peaks praegu tagama, et majanduskasvust ja töökohtade loomisest tõusev kasu jaguneks laiemalt ning vaesuses elavatel inimestel oleks võimalik ühiskonnaelust aktiivselt osa võtta; rõhutab, et EL peaks siiski jätkama võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega, mitte andma vaesuses elavatele inimestele parema juurdepääsuga teenustele üksnes võimaluse oma lootusetu olukorraga kohaneda;
36. rõhutab oma nõudmist sihipärasema lähenemisviisi järele võitluseks vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega, eelkõige üldise eesmärgi järele vähendada laste suremust 2012. aastaks 50%, ning kaotada 2015. aastaks tänavakodutus, ning nõudmist kehtestada ELi eesmärk miinimumpalga (mis on seadusega või kollektiivlepingutega riiklikul, piirkondlikul või sektori tasandil kindlaksmääratud) valdkonnas, et tagada sissetulek vähemalt 60% ulatuses vastavast (riiklikust, sektori) keskmisest palgast, ning miinimumsissetuleku tagamise skeem ja toetava asendussissetuleku tagamise skeemide ELi eesmärk, mille kohaselt tagatakse sissetulekutoetus vähemalt 60% ulatuses riigi ühtlustatud mediaansissetulekust, ning kokkulepet ajakava kohta selle eesmärgi saavutamiseks kõigis liikmesriikides; juhib tähelepanu sellele, et kodutuse kaotamiseks tuleb korralike eluasemete vähesuse probleemiga tegeleda nii Euroopa Liidu kui ka liikmesriikide tasandil;
37. võtab teadmiseks, et Euroopa Ülemkogu kevadisel kohtumisel otsustati tegeleda ELi 2020. aasta strateegia raames majanduskasvu takistatavate kitsaskohtade kõrvaldamisega, süvendades selleks muu hulgas siseturgu; märgib, et komisjon kavatses töötada 2012. aastaks välja suure vastavasisulise algatuse kogumi; kritiseerib tugevalt komisjoni ja nõukogu siseturu strateegiat ning soovib, et nende liberaliseerimise ja erastamise tegevuskava tugevdataks; nõuab ühtse turu strateegia põhjalikku läbivaatamist, et nimetatud strateegia keskmesse asuksid kodanikud ja mitte suurettevõtjad, luues tugeva sotsiaalse ja keskkonnaalase mõõtme, mis põhineb töötajate, tarbijate ja VKEde huve kajastavatel konkreetsetel ja mõõdetavatel eesmärkidel;
38. kritiseerib teravalt komisjoni ja nõukogu kohustust jätkata ELi 2020. aasta strateegia raames parema reguleerimise tegevuskavaga ehk äsja nime saanud parema reguleerimisealgatusega, mille eesmärk on piirata ametiasutuste reguleerimissuutlikkust; rõhutab, et mitte ainult finantskriisi kibedad viljad ei ole näidanud avaliku reguleerimise põhjaliku tugevdamise hädavajalikkust; rõhutab vajadust tugevdada kohustuslikku keskkonna, ühiskonna, soo ja võrdõiguslikkuse eesmärkide ning tegevuse ja tegevusetusega seonduvate kulude jätkusuutlikkuse hindamist; rõhutab, et liikmesriikidel peab olema õigus kehtestada põhikaupade tõusvate hindadega kohanemiseks hinnakontrolle;

39. võtab teadmiseks Euroopa Ülemkogu kevadise kohtumise lõppjärel duse ELi 2020. aasta strateegia välismõõdme loomise kohta, et edendada meie huve ja seisukohti ülemaailmsel areenil, osaledes avatud ja õiglastel turgudel kogu maailmas; hoiatab agressiivsema ELi kaubanduspoliitika eest ning kinnitab veel kord vajadust selle järele, et kaubanduspoliitika vastaks sotsiaalsetele, keskkonnavalastele ja inimõiguste standarditele, et saavutada vaesuse kaotamine, säästvus ja areng ning õiglase ja erapooletu kaubandus ELi ja arengumaade vahel;

ELi majanduse juhtimine, Euroopa finantsstabiilsuse vahend ning nõukogus toimuv arutelu aluslepingu muutmise teemal

40. kritiseerib Euroopa Ülemkogu presidendi juhitud töökonna ja majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu ettepanekuid rangema finantsjärelevalve ning struktuurireformi meetmete järele, et tegeleda konkurentsivõime ja maksebilansiga seotud arengutega eurotsoonis;

41. võtab teadmiseks majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu otsuse luua raskustes olevatele liikmesriikidele finantsabi andmiseks Euroopa finantsstabiilsuse vahend, mille kogumaht oleks kuni 500 miljardit eurot ning mis põhineks asutamislepingu artikli 122 lõikel 2 ja euroalasse kuuluvate liikmesriikide valitsustevahelisel kokkuleppel; nõustub, et stabiliseerimisvahend on vajalik, et ennetada euroala riikide dominoefektina levida võivaid pankrotte; on siiski tugevalt vastu sellele, et stabiliseerimisvahendi aktiveerimine ja sealt saadav abi peab ELi ja Rahvusvahelise Valuutafondi hiljuti antud abile sarnaselt vastama rangetele tingimustele ning et Rahvusvaheline Valuutafond osaleb abi rahastamise korraldamises;

42. on tugevalt vastu komisjoni ja nõukogu kavatsusele luua raamistik liikmesriikide eelarvepositsiooni veel kiiremaks tugevdamiseks, et nõuda eelkõige Portugalilt ja Hispaanialt 2010. ja 2011. aasta jooksul märkimisväärsete lisameetmete võtmist eelarvepositsiooni tugevdamiseks, ning kehtestada rangemad eeskirjad ja menetlused euroalas asuvate liikmesriikide järelevalveks ning tulemuslikumad sanktsioonid, kui on hiljuti kehtestatud stabiilsuse ja majanduskasvu paktis; on veendunud, et selline poliitika toob kaasa üksnes kriisi muutumise veelgi sügavamaks deflatsiooniks ning protsükliilise ja ühiskonnaaenuliku poliitika jõustamise majandusraskustes liikmesriikides;

43. võtab teadmiseks, et majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu rõhutas vajadust teha kiiremaid edusamme finantsturu reguleerimise ja järelevalve valdkonnas, eelkõige seoses tuletisinstrumentide turuga ning reitinguagentuuride rolliga ja samuti seoses finantssektori olulise panusega kriisi maksumusse; kutsub komisjoni ja nõukogu üles kiirendama vastavasisuliste ettepanekute esitamist;

44. tunneb heameelt selle üle, et Rahvusvaheline Valuutafond otsustas hiljuti muuta oma makromajanduspoliitikat, loobudes liiga suurele riigikulude kärpimisele, liberaliseerimisele, erastamisele ja dereguleerimise poliitikale kehtestatud tingimustest, mis võimaldab kontrollida kapitali liikumist ning seada eesmärgiks saavutada 4% inflatsioon; teeb ettepaneku, et EL võiks osaleda sarnases protsessis oma makromajanduspoliitika ja majandusjuhtimise muutmiseks;

45. on seisukohal, et igasugune mõttekas arutelu ELi lepingu muutmise üle kriisi tingimustes peab eelkõige keskenduma lepingus ettenähtud monetaristliku struktuuri kaotamisele; Euroopa rahaliidu probleemsete Maastrichti kriteeriumite tühistamine, tegeliku lähenemise kriteeriumite ja abimehhanismide kehtestamine liikmesriikidele nende saavutamiseks, stabiilsuse ja majanduskasvu pakti kehtetuks tunnistamine ning selle asendamine tööhõive ja säästva arengu paktiga, Euroopa Keskpanga põhikirja muutmine, et see sisaldaks demokraatlikku aruandekohustust ja ei järgiks enam täieliku sõltumatuse põhimõtet, ning jätkusuutliku ja tasakaalustatud majandusarengu, täieliku tööhõive, finantsstabiilsuse ning hinna ja vahetuskursi stabiilsuse toetamise eesmärgi uuesti määratlemine on mõned olulisematest aluslepingu muudatustest, millega tuleb tegeleda;
46. nõuab ühtse turu üle peetavat arutelu silmas pidades nn sotsiaalse arengu klausli sisseviimist ELi esmasesse õigusesse, milles sätestatakse, et põhiõigused üldiselt ning streigiõigus ja õigus osaleda ametiühingualases tegevuses, pidada kollektiivläbirääkimisi jne, on alati ülimuslikud siseturul kehtivate põhivabaduste suhtes;
47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.